

Історія кафедри фтизіатрії і пульмонології

У 1897 році на медичному факультеті Львівського університету була відкрита кафедра внутрішніх хвороб, яку очолив відомий учений проф. А.Глюзинський. Під його керівництвом на кафедрі готували кадри терапевтів та проходили вдосконалення лікарі. Від 1920 р. кафедрою керував проф. Р.Ренцький, який разом з іншими вченими був закатований під час німецької окупації.

Крім курсу патології внутрішніх органів, на кафедрі терапії, в розпорядження якої було відділення для хворих на туберкульоз легень, викладався і курс туберкульозу органів дихання та питання курортології. Позалеженеві форми туберкульозу вивчались на відповідних профільних кафедрах.

У 1939 році, з утворенням Львівського медичного інституту, на кафедрі факультетської терапії вперше впроваджено викладання доцентського курсу туберкульозу, який проіснував до 1951 року. Цей курс очолював доц. В.Рудін.

Кафедра туберкульозу Львівського медичного інституту заснована в березні 1951 року. Від самого початку її керівником був **проф. І.Т.Стукало**, який у 1955-1957 р.р. за сумісництвом виконував ще й обов'язки заступника директора з наукової роботи Львівського науково-дослідного інституту туберкульозу.

Проф. І.Стукало багато зусиль віддав вивченню серцево-судинної системи при легеневих захворюваннях, опрацюванню та вдосконаленню методів лікування туберкульозу легень. Він заклав свою школу науковців, підготував 8 докторів і 38 кандидатів наук. Опублікував ряд монографій і 150 наукових праць.

У цей період працівники кафедри займалися, головним чином, такими проблемами: вдосконалення методів лікування туберкульозу (кліматотерапія та антибактеріальне лікування), туберкульоз легень і вагітність, легенева патологія і склерома верхніх дихальних шляхів.

Дослідження кліматичного лікування хворих на туберкульоз легень знайшли своє узагальнення в надрукованому проф. І.Стукало спеціальному розділі багатотомного посібника з туберкульозу.

Від 1969р. до лютого 1988р. кафедрою туберкульозу керував **проф. Ю.В.Кулачковський**. Науково-практична діяльність проф. Ю.В.Кулачковського зосереджувалась на різних аспектах клініки, лікування сучасного туберкульозу, а також його ускладнень. За 35 років наукової діяльності проф. Ю.Кулачковський залишив понад 150 опублікованих наукових праць, в тому числі 7 монографій. Під його керівництвом були захищені 18 кандидатських та 3 докторські дисертації.

Від 1989 р. кафедру туберкульозу очолив **проф. І.Г.Ільницький**. Вперше в Україні у зв'язку з процесами інтеграції в галузі патології органів дихання, кафедру туберкульозу було реформовано на кафедру фтизіатрії і пульмонології, з доповненням програми фтизіатрії проблемами легеневих захворювань. Питання фтизіатрії і пульмонології викладалися студентам, лікарям-інтернам та лікарям-курсантам за програмами передатестаційних циклів (ПАЦ) та тематичного вдосконалення (ТУ) лікарям різного фахового спрямування.

Проф. І.Ільницький очолював кафедру 25 років. За цей період під його керівництвом було захищено 5 докторських та 4 кандидатських дисертацій, опубліковано понад 700 наукових праць, в тому числі близько 20 монографій та підручників, 10 авторських свідоцтв на винахід. На увагу заслуговує двотомне видання підручника «Пульмонологія та фтизіатрія» об'ємом близько 2000 сторінок, в якому за рішенням Центрального методкому МОЗ України і МОН України присвоєно статус національного підручника.

За невтомну наукову, лікувальну та громадську роботу проф. Ільницькому І.Г. присвоєно вчене звання академіка АНВО України, удостоєний звання «Заслуженого діяча науки і техніки України» з утриманням ряду дипломів лауреата ім. О.О. Богомольця, Володимира Великого, Ярослава Мудрого та Івана Пулюя.

Наукова діяльність кафедри під керівництвом проф. Ільницького І.Г. охоплювала питання туберкульозу легеневої та позалегеневої локалізації, етіопатогенезу неспецифічних та онкологічних захворювань респіраторної системи, основи новітньої технології лікування та реабілітації даної категорії хворих.

Від 2014 року кафедру фтизіатрії і пульмонології очолила учениця академіка І.Ільницького **проф. Костик Ольга Петрівна**, яка успішно продовжила основні напрямки науково-педагогічної, клінічної та лікувальної діяльності кафедри в умовах сучасних євроінтеграційних процесів. Науковий доробок проф.Костик О.П. складає понад 370 наукових робіт, в тому числі 9 монографій, навчальних та методичних посібників. Під її керівництвом захищені 4 кандидатські та 2 магістерські дисертаційні роботи.

На кафедрі фтизіатрії і пульмонології працює студентський науковий гурток, який очолює проф. Костик О.П., де займаються науковими розробками студенти 4 та 6 курсів медичних факультетів. Результати студентських напрацювань висвітлюються у матеріалах українських та міжнародних форумів студентів. Члени наукового гуртка кафедри ставали переможцями всеукраїнських олімпіад з фтизіатрії і пульмонології з отриманням дипломів і грамот.

В сучасних умовах на кафедрі працюють 14 викладачів, серед них 6 професорів, докторів медичних наук, 5 доцентів та 3 асистенти. Усі викладачі кафедри мають науковий ступінь.

Серед основних напрямків наукової діяльності кафедри є вивчення в сучасних умовах особливостей перебігу туберкульозу у дітей, підлітків та дорослих з урахуванням патоморфозу епідемічних, клінічних, імунологічних, біохімічних проявів та інструментальних критеріїв діагностики, лікування, перебігу та прогнозу і профілактики.